

هفت‌روزنامه حقوق بشر در خدمت اطلاع‌رسانی مسوولانه گام برمی‌دارد اما محتوای خبرهای وارده لزوماً تعیین‌کننده خط مشی بنیاد آرمان شهر نیست. آرمان شهر یک نهاد مستقل و غیر انتفاعی شهروندی است که به هیچ دسته اقتصادی، سیاسی، مذهبی، قومی، و هیچ دولتی وابستگی ندارد. آرمان این نهاد، ایجاد بسترهای مناسب برای تامین خواست‌های اجتماعی برای دموکراسی، حقوق بشر، عدالت و قانون‌مداری و نیز پرداختن به ابتکارات فرهنگی و نشر کتاب در خدمت به شکل‌گیری آگاهی جمعی شهروندان است. بنیاد آرمان شهر در راستای تبادل اندیشه و گفتگو در قلب آسیا با هدف ایجاد همبستگی، پیشرفت و صلح، می‌کوشد. بنیاد آرمان شهر عضو فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر (FIDH) است. هفت روزنامه حقوق بشر در خدمت اطلاع‌رسانی مسوولانه گام بر می‌دارد اما محتوای خبرهای وارده لزوماً تعیین‌کننده خط مشی آرمان شهر نیست. [وبسایت آرمان شهر](#) تماس با ما : armanshahrfoundation.openasia@gmail.com

شمع افروزی برای یادبود از شهدای سیدآباد میدان وردگ در کابل / منبع عکس

موارد نقض فاحش حقوق بشر

هشت کودک در جریان نبرد در میدان وردگ جان خود را از دست دادند

بی بی سی ۱۴ قوس ۱۳۹۴ هشت غیرنظامی در پی درگیری نیروهای ارتش ملی با طالبان در میدان وردگ کشته شدند. این درگیری در ساحه وطنی ولسوالی سید آباد میدان وردگ، روی داده است. باشنده‌های محل مدعی اند که قربانیان این درگیری، کودکانی اند که در یک مسجد درس می‌خواندند. جنرال خلیل اندرابی، فرمانده پولیس میدان وردگ می‌گوید که بررسی‌ها در باره این رویداد آغاز شده است.

ریاست جمهوری: عاملان حادثه میدان وردگ مجازات خواهند شد

شمار قربانیان انفجار انتحاری در شرق افغانستان به ۲۲ نفر رسید

بی بی سی ۱۶ قوس ۱۳۹۴ مقام‌های محلی در شرق افغانستان گفته‌اند که شمار زخمیان انفجار انتحاری در منطقه سرخ‌رود در ولایت ننگرهار به ۲۲ نفر رسیده است. عطاءالله خوگیانی، سخنگوی والی ننگرهار به بی‌بی‌سی گفته که این انفجار حوالی ساعت شش صبح (۱۶ قوس/آذر) به وقت محلی در نزدیک فرماندهی پلیس ولسوالی سرخ‌رود در جنوب غرب شهر جلال‌آباد، مرکز این ولایت، رخ داد. سخنگوی والی ننگرهار افزود که در این انفجار فرد بمب‌گذار موتر/خودرو مملو از مواد منفجره حامل خود را در این محل منفجر کرد.

اعتصاب استادان پوهنتونهای چهارگانه کابل وارد چهارمین روز شد

پژواک ۱۶ قوس ۱۳۹۴ بخاطر آوردن تغییرات در مسوده قانون تحصیلات عالی، اعتصاب استادان پوهنتون‌های چهارگانه کابل، به روز چهارم رسید. این استادان می‌گویند تا زمانیکه وزارت تحصیلات عالی و حکومت وحدت ملی، قانون جدید تحصیلات عالی را که طی یک فرمان تقنینی از سوی رئیس جمهور پاس و مرعی الاجرا شده است، رد نکند؛ آنان به اعتصاب کاری شان ادامه می‌دهند.

جنگ کندز ۱۰۰ میلیون افغانی به شیرخان بندر ضرر زده است

سلام وطندار ۱۷ قوس ۱۳۹۴ سقوط کندز به دست طالبان و حضور افراد وابسته به این گروه در اطراف کندز و در حاشیه شاهره‌های عمومی، بازرگانان را زمین‌گیر کرده است. شهاب‌الدین بارور رییس گمرک شیرخان بندر می‌گوید که درآمد این بندر در دو ماه اخیر کاهش بی‌سابقه‌ی داشته و به ۱۶۰ میلیون افغانی رسیده است.

گروه شبه‌نظامی مورد حمایت امنیت ملی، به نقض حقوق بشر متهم شد

یک ۱۳ قوس ۱۳۹۴ یک گروه شبه‌نظامی زیر حمایت استخبارات افغانستان، به نقض گسترده حقوق بشر در ولایت خوست متهم شده است. خبرگزاری سپوتنیک روسیه، به نقل از شماری از باشندگان خوست نگاشته که، گروه معروف به نیروی محافظت از خوست که به گونه رسمی زیر اداره امنیت ملی افغانستان است، مردم را بدون علت بازداشت می‌کنند. این گروه، شماری از غیرنظامیان را بی‌هیچ جرمی کشته‌اند و برخورد سخت نامناسب با مردم دارند.

زنان

صدها پلیس زن فعالیت خود را در ساختار پلیس ملی افغانستان آغاز کردند

بی بی سی ۱۶ قوس ۱۳۹۴ ۳۸۹ افسر جوان پلیس زن بعد از فراگیری یک دوره آموزشی شش ماهه در ترکیه به افغانستان بازگشتند و امروز رسماً فعالیت خود را در ساختار پلیس ملی این کشور آغاز کردند. وزارت داخله افغانستان اعلام کرده که این افراد در بخش‌های پلیس مرزی، پلیس جنایی و بخش اداری در کابل و ولایت‌های افغانستان به کار گرفته شده‌اند. نورالحق علومی، وزیر داخله افغانستان در این مراسم گفت که این وزارت تاکنون توانسته حدود سه هزار زن را در ساختار پلیس ملی افغانستان جلب کند.

ریاست زنان فاریاب ۵۱۶ مورد خشونت علیه زن را در سال روان ثبت کردند

پژواک ۱۶ قوس ۱۳۹۴ ریاست امور زنان ولایت فاریاب می‌گوید که این نهاد در سال روان ۵۱۶ مورد خشونت علیه زن را ثبت کردند که نسبت به سال گذشته ۱۲۳ مورد افزایش را نشان می‌دهد.

عکس: حضور گسترده دختران در آزمون سراسری کنکور در ولایت دور افتاده دایکندی

بی بی سی ۱۵ قوس ۱۳۹۴ وزارت تحصیلات (آموزش) عالی افغانستان آزمون کنکور سراسری را در ولایت‌های دور افتاده افغانستان از جمله دایکندی و غور در مرکز افغانستان برگزار کرده‌است. دبروز امتحان کنکور در ولایت دایکندی در مرکز افغانستان برگزار شد و در این امتحان ۳۸۲۰ نفر شرکت کردند. از جمله این شرکت کنندگان ۱۳۵۳ نفر دختر بودند.

"تامین صلح در کشور، بر بنیاد دفاع از حقوق زنان"

یک ۱۵ قوس ۱۳۹۴ رییس‌جمهور غنی می‌گوید صلح در کشور بر بنیاد دفاع از حقوق زنان تامین خواهد شد. آقای غنی در دیدار با ۴۰۰

پولیس زن که به تازگی پس از پایان دوره آموزشی در ترکیه به کشور بازگشته‌اند تاکید کرد که نقش بانوان پولیس در تامین صلح بسیار مهم است. رییس‌جمهور غنی با برجسته ساختن نقش زنان در تامین صلح، از تلاش‌های آنان قدردانی کرد.

عبدالله: مبارزه با خشونت علیه زنان نیاز به وقت بیشتر دارد

کلید ۱۶ قوس ۱۳۹۴ رییس اجراییه حکومت وحدت ملی می‌گوید: به منظور محو خشونت علیه زنان باید در کشور کار دوامدار صورت گیرد. عبدالله عبدالله روز دوشنبه در نشست شورای وزیران گفت: "مبارزه با خشونت علیه زنان کار کمپاین چند روزه نیست؛ بلکه ایجاب می‌کند در این بخش به گونه‌ی دراز مدت کار شود.

حامیان و فعالان

از افزایش مهاجرت های اطفال زیر سن نگران هستیم

رشد ۱۵ قوس ۱۳۹۴ دفتر سازمان بین‌المللی مهاجرت یا (IOM) آی او ایم در کابل در یک اعلامیه گفته است که این اطفال، جهت انجام مشاغل شاقه و فرستادن پول به خانواده‌های شان در افغانستان، به آن طرف سرحد قاچاق میشوند، که اکثر شان در ایران باقی میمانند. به گزارش رشد، ریچارد دانزگر رئیس عمومی هیئت ماموریت سازمان بین‌المللی مهاجرت یا آی او ایم، مقیم افغانستان می‌گوید که این اطفال با تهدیدات جدی مواجه میباشند.

مهاجرت کودکان افغان افزایش یافته است – IOM

صدای امریکا ۱۸ قوس ۱۳۹۴ سازمان بین‌المللی مهاجرت یا IOM گفته است که شمار کودکان افغان که به گونه‌ی قاچاق رهسپار ایران، ترکیه و اروپا هستند، روز به افزایش است. این سازمان با نشر اعلامیه‌ی گفته‌شده است که این اطفال، جهت انجام مشاغل شاقه و فرستادن پول به خانواده‌های شان در افغانستان، به آن طرف سرحد قاچاق می‌شوند، که اکثر شان در ایران باقی می‌مانند.

دیده‌بان شفافیت: در ایجاد بودجه سال مالی جدید نهادهای مدنی سهمی نداشته‌اند

سلام وطندار ۱۴ قوس ۱۳۹۴ مسؤولان نهاد دیده‌بان شفافیت افغانستان می‌گویند که وزارت مالیه/ دارایی کشور در ایجاد و تصویب بودجه مالی سال ۱۳۹۵ جامعه مدنی را در نظر نگرفته است. محمداکرم افضل، رییس این نهاد می‌گوید که این بودجه تنها پسوند «ملی» را با خود دارد در حالی که تمام اختیاراتش به دست حکومت است. آقای افضل می‌گوید که موضوع‌های پروژه‌ها و اولویت‌های کاری در بودجه سال مالی جدید مبهم‌اند. او ایجاد این بودجه به دور از چشم رسانه‌ها و نهادهای مدنی و عدم در نظر داشت اولویت‌بندی را از جمله مشکلات عمده این بودجه عنوان کرد.

خلوتگر: ۷ حمله در یک ماه بر آگاهان سیاسی ضربه‌ای جدی به آزادی بیان است

سلام وطندار ۱۷ قوس ۱۳۹۴ مجیب خلوتگر رئیس نهاد پشتیبان رسانه‌های آزاد در افغانستان از افزایش حمله‌های هدفمند بر آگاهان سیاسی نگران است و اینگونه حمله‌ها را ضربه‌ای به آزادی بیان در کشور می‌داند. شهر کابل دیشب گواه سه حمله مردان مسلح بر ۲ آگاه امور سیاسی و نظامی بود. مردان مسلح ناشناس دیشب به خانه جاوید کوهستانی در حوزه هفدهم شهر کابل حمله کردند و ناوقت دیشب موتر طوفان وزیری یک آگاه دیگر موضوعات سیاسی را در حوزه پنجم شهر کابل آماج گلوله قرار دادند.

استادان: تا زمان برآورده شدن خواسته‌های مان، به تحصن ادامه می‌دهیم

سلام وطندار ۱۲ قوس ۱۳۹۴ استادان دانشگاه‌های کابل می‌گویند که تا زمان برآورده شدن خواسته‌های شان از سوی حکومت، به تحصن خود ادامه می‌دهند. شماری از استادان دانشگاه‌های کابل در واکنش به قانون جدید تحصیلات عالی مبنی بر بازنشسته‌گی استادان سال خورده و داشتن مدارک فوق لیسانس و دکترا برای شمولیت در کادر عملی دانشگاه‌ها دست به تحصن زده و خواستار تعدیل آن شده‌اند.

شمع افروزی برای یادبود از شهدای سیدآباد میدان وردک در کابل

اطلاعات روز ۱۵ قوس ۱۳۹۴ صدها تن از باشندگان کابل روز یکشنبه، ۱۵ قوس، در پیوند به حادثه اخیر میدان وردک در چهارراهی عبدالحق در کابل تجمع کرده، در یک همایش اعتراضی، برای قربانیان این حادثه که اکثر شان کودکان می‌باشند، دادخواهی کردند. در این گردهم‌آیی، تاجیک، پشتون، هزاره، ازبیک و دیگر اقوام افغانستان یکجا شدند و شمع افروختند. آنان به هیچ کس زنده باد و مرده باد نگفتند و عدالت خواستند.

حقوق مدنی، سیاسی و حقوق اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی

در ۵۰ درصد از مکاتب ولایت بادغیس هیچگاه باز نبوده است

سلام وطندار ۱۵ قوس ۱۳۹۴ به گفته شماری از شهروندان، نمایندگان مجلس و اعضای شورای ولایتی بادغیس، از ۴۶۰ باب مکتب در این ولایت، دروازه‌نیمی از آن‌ها به دلیل تهدیدهای امنیتی بسته است. قاضی عبدالرحیم رهین، عضو مجلس نمایندگان می‌گوید که در ولسوالی‌های بالامرغاب، مقر، جوند و غورماچ به دلیل حضور گسترده طالبان هیچ مکتبی وجود ندارد و نام مکاتب صرفاً بر روی کاغذ درج شده است. آقای رهین می‌افزاید که این مکاتب صرفاً به دلیل بی‌توجهی حکومت بر روی دانش‌آموزان بسته شده است.

شش کودک مهاجر افغان در ساحل ترکیه غرق شدند

سپوتیک ۱۷ قوس ۱۳۹۴ شش طفل مهاجر افغان که با یک تعداد مهاجرین سعی می‌ورزیدند توسط قایق بادی با عبور از آبهای ساحلی ترکیه به جزیره حیوس شنا کنند، در نواحی شهر چشمه در غرب ترکیه غرق شدند. قضیه طوری است که در جریان شنا قایق آنها از اثر امواج آب بحیره واژگون شد. گفته میشود که یکی آنها طفل شیرخوار میباشد. محافظین سرحدی توانستند ۵ مهاجر را از غرق شدن نجات دهند و دو تن مهاجر دیگر تا کنون مفقودالامر میباشد.

حکومت اداره توزیع شناسنامه الکترونیکی را تعطیل می‌کند

سلام وطندار ۱۵ قوس ۱۳۹۴ سلام‌وطندار به اسنادی دست یافته که نشان می‌دهند که حکومت در پی تعطیل کردن اداره توزیع شناسنامه‌های الکترونیکی است. صدیق صدیقی، سخن‌گوی وزارت داخله می‌گوید که آغاز روند توزیع شناسنامه‌های الکترونیکی برای حکومت مهم است؛ اما ناگزیرند به دلیل نبود بودجه و قطع کمک‌های جهانی، کارمندان این اداره را برکنار کنند.

فیفا: حکومت به اختلافات در کمیته گزینش دامن می‌زد

۸ صبح ۱۵ قوس ۱۳۹۴ مسوولان موسسه انتخابات آزاد و عادلانه افغانستان، فیفا، می‌گویند که نهادهای جامعه مدنی در مورد معرفی نماینده خود برای عضویت در کمیته گزینش اختلاف ندارند اما حکومت به این موضوع دامن زده و آن را کلان می‌سازد. یوسف رشید، رییس اجرایی فیفا، روز دوشنبه، ۱۶ قوس، در نشستی که از سوی این نهاد به منظور بحث بالای چگونگی برگزاری انتخابات شوراها و ولسوالی تدویر یافته بود، گفت: «اختلافات در بحث جامعه مدنی بیشتر شکل داده می‌شود و این از طرف حکومت کلان‌تر می‌شود.

خواب: راه‌گریز از فشارهای روحی برای پناهجویان افغان

صدای آلمان ۱۶ قوس ۱۳۹۴ پناهجویان افغان در آلمان مجبورند زیاد بخوابند و آن را مرگ تدریجی می‌دانند. برخی از آنان می‌گویند در افغانستان درآمدهای بسیار بالایی داشته‌اند؛ اما حالا باید یک ماه انتظار بکشند تا کمک اجتماعی دولت آلمان را دریافت کنند. این همه انتظار برای به دست آوردن ۳۲۰ یورو از اداره کمک‌های اجتماعی آلمان است. این افراد بر اقدامات جدی برای بررسی پرونده‌های شان از سوی دولت آلمان تاکید می‌کنند.

ادامه‌ی حمایت ناتو و موضوع پناهجویان افغان؛ محور نشست خبری امروز وزیر خارجه

طلوع نیوز ۱۵ قوس ۱۳۹۴ صلاح الدین ربانی وزیر امور خارجه که امروز در یک نشست خبری سخن می‌گفت با بیان اینکه رئیس‌جمهور در سفر اروپا درباره‌ی وضعیت پناهجویان افغان با مقام‌های خارجی گفت‌وگو کرده است گفت که ناتو در دراز مدت از نیروهای امنیتی

افغانستان حمایت خواهند کرد.

غنی: هیچ سندی را برای سلب حقوق پناهندگان افغان با کشورهای اروپایی امضا نکرده‌ام

نسل سوم: محیط زیست، توسعه...

نمایندگان پارلمان: هوای آلوده بیشتر از تروریسم قربانی می‌گیرد

صدای آلمان ۱۴ قوس ۱۳۹۴ انبار شدن بیش از حد کثافات در شهر کابل و هوای دودآلود پایتخت و شهرهای بزرگ دیگر افغانستان سبب شد تا مسوولان نهادهای مرتبط به حفظ محیط زیست به پارلمان استجواب شوند. نمایندگان پارلمان گفتند که آلودگی محیط زیست به مراتب بیشتر از تروریسم از افغان‌ها قربانی می‌گیرد. این در حالیست که اداره حفظ محیط زیست افغانستان می‌گوید ذرات مضر در فضای کابل صدها بار بیشتر از حد قابل پیش‌بینی است. این در حالیست که نهادهای حکومتی هیچ راه حل کوتاه مدت برای مهار آلودگی هوا ندارند.

پیامدهای نشست تغییرات اقلیمی پاریس برای افغانستان

بی بی سی ۱۶ قوس ۱۳۹۴ محمد اشرف غنی، رئیس جمهوری افغانستان به همراه ۲۶ نفر متخصص به عنوان نمایندگان مردم افغانستان در اجلاس تغییرات اقلیمی در پاریس شرکت کردند. مصطفی ظاهر، رئیس اداره ملی حفاظت از محیط زیست افغانستان، نیز گروه متخصصان افغان در این نشست را همراهی می‌کند. معاون سیاستگذاری این اداره در رسانه‌ها اعلام کرد که افغانستان در تغییر اقلیم هوا و آلودگی‌های گازهای گلخانه‌ای نقش بسیار کمی دارد، اما بیشتر از دیگر کشورها از این ناحیه متضرر می‌شود.

خطرهای آلودگی هوا

اطلاعات روز ۱۷ قوس ۱۳۹۴ هوا و زمین شهر کابل غرق در آلودگی است. آسمان غلیظ و دودی پایتخت از یک سو، خیابان‌ها و کوچه‌های مملو از زباله از سوی دیگر، سلامت مردم را با خطرهای جدی بهداشتی روبه‌رو کرده است. اما هوای کابل همیشه آلوده است؛ با آغاز فصل سرما این آلودگی شدت پیدا می‌کند. در زمستان و تابستان این آلودگی تا حدی شدت پیدا می‌کند که به جای هوا، مردم دود و گرد و خاک تنفس می‌کنند. این وضعیت آن‌قدر بحرانی می‌شود که فضای شهر را لایه‌ای ضخیمی از دود می‌پوشاند.

جنگ

شصت سرباز اسپر طالبان در هلمند آزاد شدند

سلام وطندار ۱۳ قوس ۱۳۹۴ شصت تن از نیروهای امنیتی که چند هفته پیش توسط طالبان در هلمند اسیر شده بودند، در جریان عملیاتی از چنگ این گروه آزاد شدند. به گفته مقام‌های امنیتی حالت روانی این سربازان خوب نیست. احمدشکیل تسل، معاون دفتر ارتباطی قول اردوی میوند در این ولایت به سلام‌وطندار گفت که این سربازان شب گذشته (پنج‌شنبه شب) در جریان عملیات مشترک نیروهای ویژه و ارتش در ولسوالی نوزاد رها شده‌اند.

درگیری میان گروهی طالبان در هرات، ۶۵ کشته و زخمی برجاکدشت

کلید ۱۷ قوس ۱۳۹۴ درگیری میان گروهی طالبان در ولسوالی شیندند هرات ۳۰ کشته و ۳۵ زخمی برجای گذاشته است. مقام‌های محلی در ولسوالی شیندند هرات به کلید می‌گویند: "این درگیری از صبح دیروز میان ملاصمد و لانگیالی دو تن از قوماندانان محلی طالبان در قریه زیرکوه شیندند آغاز شد که تا به کنون دامه دارد." عبدالاحمد فضل ولسوال شیندند هرات می‌گوید: "در این درگیری تا کنون ۳۰ تن از دو طرف کشته و ۳۵ تن دیگر مجروح گردیدند."

یک مقام طالبان: روزی که دفتر قطر باز شد ملاعمر کشته شده است

تلفات

شش عضو داعش در عملیات هوایی در شرق [افغانستان کشته](#) شدند! درگیری در شهر [قندهار، با کشته](#) شدن دو مهاجم پایان یافت. کشته و زخمی شدن ۱۳ [مخالف مسلح دولت در سمنگان](#). امنیت ملی: ۲ عضو [طالبان در تخار](#) بازداشت شدند. نظامیان اردوی ملی، ۳۹ عضو [داعش را در اچین کشتند](#). انفجاری در میدان وردک سه [کشته و ۱۱ زخمی](#) برجا گذاشت. نظامیان [افغان هفت عضو داعش را در ننگرهار](#) کشتند. ۱۸ کشته و ۱۱ زخمی در حمله طالبان بر [میدان هوایی کندهار](#). منابع دولتی افغانستان: [درگیری بین طالبان و داعش شانزده](#) کشته بر جای گذاشت. ۱۱ شورش در حمله هوای هوایماهای بی سرنشین [در ننگرهار کشته](#) شدند. در عملیات پاک‌سازی نیروهای امنیتی ۱۶ [طالب کشته](#) شدند. در عملیات نظامی [روز دوشنبه ۸۶ طالب کشته](#) شده‌اند.

فرهنگ

[نمایشگاه عکس "زنان سرکش" کابل در آلمان](#)

[صدای آلمان ۱۱ قوس ۱۳۹۴](#) ویلی برانت-هاوس در برلین، پایتخت آلمان نمایشگاه عکس "چهار زن سرکش در کابل" را راه اندازی کرده است. لیلا احمدی عکاس آلمانی-افغان در مورد کار دشوارش در افغانستان در مصاحبه با دویچه وله توضیح داده است. او گفت: من عاشق نمایشگاه هستم، زیرا در یک نمایشگاه عکس ها کاملا یک تاثیرگذاری دیگر دارند.

آرمان شهر

[کتابخانه آنلاین حقوق بشر آرمان شهر](#)

هدف از راه‌اندازی کتابخانه آنلاین حقوق بشر ایجاد جامع‌ترین پایگاه اطلاعاتی در این زمینه است. کوشش ما بر این است که تمام عهدنامه‌ها و اسناد حقوق بشری به زبان فارسی را در یک کتابخانه مجهز گرد آوریم. اسناد و مطالب موجود را از وبگاه‌های مختلف برگرفته‌ایم و در همه جا کوشیده‌ایم منبع نشر ترجمه آنها را ذکر و منبع اصلی این اسناد را نیز ارایه کنیم تا خواننده علاقه‌مند و آشنا به زبان دیگر بتواند از آن بهره ببرد.»

[انتشارات آرمان شهر/ حقوق بشر و عدالت](#)

در این بخش، مجموعه کتاب‌ها و جزوه‌های منتشر شده توسط آرمان شهر در این حوزه را به صورت آنلاین دریافت و مطالعه کنید.

[گستره جهان](#)

در این بخش مجموعه انتشارات، مقاله‌ها، اسناد، اعلامیه‌ها و هرآنچه را از دیدگاه آرمان شهر به جهان و جهانیان تعلق دارد مطالعه کنید.

«[هفت‌روز نامه های حقوق بشر](#)» (افغانستان، بین المللی، و زنان) در خدمت اطلاع رسانی مسئولانه گام بر می‌دارند اما محتوای خبرها لزوماً تعیین کننده خط مشی آرمان شهر نیست.

منابع این هفته: خبرگزاری باخت، بی بی سی فارسی، رادیو کلید، طلوع نیوز، تلویزیون یک، ۸ صبح، افغانستان، رو، خبرگزاری بخدی، خبرگزاری پژواک، خبرگزاری رنده، صدای آمریکا، رادیو آزادی، رادیو بین المللی فرانسه، صدای آلمان، روزنامه اطلاعات روز، رادیو سلام وطندار و آرمان شهر